

Mfv.I.10.581/2015/6.

A Kúria a dr. Neizer Norbert ügyvéd által képviselt dr. felperesnek a dr. Harcz Anikó Ágnes ügyész által képviselt alperes ellen ügyészi szolgálati jogviszony megszüntetése jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei iránt a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnál 6.M.2704/2013. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Törvényszék 4.Mf.680.124/2015/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2016. január 13. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 4.Mf.680.124/2015/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s

A felperes a keresetében a hivatalvesztés fegyelmi büntetést kiszabó határozat jogellenességének megállapításával 12 havi illetményének megfelelő átalánykártérítés, 16 havi illetményének megfelelő végkielégítés, elmaradt illetmény, jubileumi jutalom, ruhapénz és cafeteria megfizetésére kérte az alperes kötelezését.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 6.M.2704/2013/20. számú ítéletében megállapította, hogy az alperes jogellenesen szüntette meg a felperes ügyészi szolgálati viszonyát, az az ítélet jogerőre emelkedése napján szűnik meg. Kötelezte az alperest a felperes javára elmaradt munkabér, átalánykártérítés, jubileumi jutalom, ruházati költségtérítés és cafeteria megfizetésére. Egyebekben (a végkielégítés iránti) keresetet elutasította. Megállapította, hogy a kereseti illetéket az állam viseli.

A felülvizsgálati kérelemmel érintett tényállás szerint a felperes 1989. július 16-ától állt ügyészségi szolgálati viszonyban. 2006. március 16-ától csoportvezető ügyészi beosztást látott el a K.NY.F.Á.Ü.O.-n. Feladata volt a beosztott ügyészek munkájának irányítása, revíziója, esetenként közreműködés az eljárási cselekményekben. Részt vett továbbá az ügyek feldolgozásában, nyomozásokat folytatott, határozatokat készített, vádiratokat szerkesztett, vádat képviselt. A munkáját rendkívül nagy munkateher mellett volt köteles ellátni.

2010. május 26-ától jelölték ki a büntetőügy előadójának, amely feladatot 2013. március 30-áig látta el, e naptól kirendelték a F.F.-re. Az ügyben korábban, 2009. április 21-étől a F.F. felügyeletével a F.R. folytatta a nyomozást. A felperes 2011. január 1. és április 10. között kirendelt rendőri segítség nélkül, 2011. október 9-e után pedig egyedül járt el az ügyben, a személyi és a tárgyi feltételek mindvégig korlátozottan álltak a rendelkezésére.

A teljes nyomozati iratanyag (kötetet kitevő 100.000 oldal) összeállítása 2011. október 3-ára történt meg. A nyomozás során keletkezett iratok egy tömbben történő elhelyezésére nem volt lehetőség, és nem történt meg teljeskörűen a nyomozás során lefoglalt jelentős mennyiségű bűnjel rendszerezése. 2011. nyarán a kirendelt rendőrök rendszerezni kezdték a bűnjeleket, számos dolgot kiadtak, és külön-külön bűnjeljegyzékek készültek. Az ügyben a vádirat revíziója 2011. októberétől decemberig tartott, a vádiratot 2012. január 11-én nyújtották be a bíróságra.

A vádat képviselő dr. H.J. 2012. októberében észlelte, hogy egyes eredeti iratok a K.NY.F. épületében több szobában lelhetők fel, valamint lefoglalt bűnjeleket is talált, amelyeknek nem a fellelési helyükön kellett volna lenniük. 2012. decemberében a pincében nemcsak iratok, hanem lezárt bűnjelek, borítékok és egy lezárása óta felbontatlan, ezért értékelés nélkül maradt bűnjelzsák, lefoglalt számítógép is fellelhető volt. Több hetes munka eredményeként azt állapították meg, hogy az ügyben voltak olyan iratok és dolgok, amelyek nem voltak fellelhetők, holott a határozatok szerint a lefoglalásuk megtörtént. Észlelték továbbá, hogy a lefoglalást elrendelő határozatok mögött szerepelnek a lefoglalt iratok is, továbbá hogy a bűnjelek (köztük nem szkennelhetők) a nyomozati iratban eredetben is lefűzésre kerültek. Megállapították, hogy egységes bűnjeljegyzék és iratjegyzék nem készült. Az összesített bűnjeljegyzéket 2013. május végén nyújtották be a bíróságra 2997 tételről, pontosan megjelölve, hogy az iratban azok hol találhatóak. Ezen kívül beadták a hiányzó és a K.NY.F.-n megtalált bűnjeleket is.

Dr. K.I. főügyész 2013. április 19-én kelt jelentése alapján a fővárosi főügyész 2013. május 13-án fegyelmi eljárást rendelt el a felperessel szemben a 2011. évi CLXIV. törvény (Üszt.) 82. § (1) bekezdés szerinti hivatali kötelesség megszegésének gyanúja miatt. A legfőbb ügyész 2013. július 8-án kelt határozatával a büntető ügyben a bűnjelek nyilvántartásával és kezelésével összefüggésben megvalósított szabályszegések miatt az Üszt. 84. § (1) bekezdés f) pontja alapján - figyelemmel a 85. § (2) bekezdésére - a felperest hivatalvesztés fegyelmi büntetéssel sújtotta, míg az Üszt. 93. § (1) bekezdés alapján egyéb rész-cselekmények vonatkozásában a

fegyelmi eljárást megszüntette. A felperest az állásából felfüggesztették, a fegyelmi határozat jogerőre emelkedéséig a munkabére teljes összegének visszatartásáról rendelkeztek.

A fegyelmi határozat indokolása szerint a büntető ügyben nem készült összefoglaló, tételes bűnjeljegyzék. Az ügy iratait enélkül nyújtották be a bíróságra. A lefoglalt egyes bűnjeleket nem elkülönítetten adták át a bíróságnak, hanem a nyomozati iratok közé befűzve. Nem intézkedett továbbá a felperes a K.NY.F. épületében található bűnjelek bíróság részére történő továbbításáról, illetve a lefoglalásuk megszüntetéséről.

A felperes a fegyelmi eljárás során elismerte, hogy a büntetőügyben nem készült tételes, összefoglaló bűnjeljegyzék, illetve azt, hogy 2012. október 16-áig nem került sor a bűnjelek bírósághoz történő átszállítására. Védekezésében előadta, hogy 2011. őszétől 2012. október 16-áig más ügyekben is ellátott nyomozási és vádképviselési feladatokat, a bűnjelekkel kapcsolatos mulasztások nem róhatók fel neki. A leterheltsége miatt nem volt ideje és energiája a bűnjelekkel foglalkozni, illetve azt gondolta, hogy az eljáró bíróság kijelöléséig erre még lehetősége lesz.

A fegyelmi határozat szerint a felperes bár tisztában volt a bűnjelekkel kapcsolatos elmaradásaival és azok várható következményeivel - azon túl, hogy nem cáfolható módon szóban jelezte azt a vezetője felé - nem tett meg minden tőle elvárhatót annak elkerülése érdekében. Felismerve, hogy a munkaterhe mellett nem tudja elvégezni a bűnjelekkel kapcsolatos feladatokat, nem adott utasítást a bűnjelek számbavételére, az egységes bűnjeljegyzék elkészítésére, a bűnjelek átadására a bíróság részére, holott mindez vezetői beosztásából adódóan is kötelessége lett volna. A vádirat elkészítése és benyújtása előtt nem gondoskodott valamennyi lefoglalt bűnjel feldolgozásáról és kiértékeléséről, amelynek eredményeként utóbb felbontatlan, lezárt bűnjeleket is felleltek. Ennek eredményeként a bírósági eljárásban nehézkessé vált a lefoglalt dolgok beazonosítása, kezelése, bizonyítékként való értékelése, a további sorsukról való rendelkezés.

A felperes megszegte az 1998. évi XIX. törvény (Be.) 155. § (1) bekezdésében, valamint a 11/2003. (V.8.) IM-BM-PM együttes rendelet (együttes rendelet) 10. § (1) - (2) bekezdésében, 11. § (1) bekezdésében és 18. § (2) bekezdésében, valamint a felettes ügyészi utasításokban foglaltakat. A legsúlyosabb fegyelmi büntetés kiszabását a cselekmény tárgyi súlya, valamint az a körülmény indokolja, hogy a fegyelmi eljárás tárgyává tett mulasztás jelentős közérdeklődésre számot tartó büntetőügyben történt. Ennek következtében mind a bíróság, mind az ügyészség munkáját megnehezítette, az ügyészi szervezet tekintélyét és pozitív

megítélését rontotta. A felperes ténybeli beismerése ezért csak csekély súllyal volt figyelembe vehető.

Az elsőfokú bíróság megállapította az Üszt. 83. § (1) bekezdésében foglaltakra utalással, hogy a 2013. április 19-ei jelentéstől számítva törvényes határidőn belül indították meg a fegyelmi eljárást. Rögzítette továbbá, hogy a felperes maga is elismerte, hogy az adott büntető ügyben nem készült tételes, összefoglaló bűnjeljegyzék.

A bizonyítás eredményeként levont következtetése szerint a mintegy 100.000 oldalnyi iratanyag sorszámozása és a közel 3.000 bűnjel egységes, átlátható kezelése önmagában olyan kirívó munkaterhet és fizikai, pszichikai megterhelést jelentett, amely miatt adódhattak hiányosságok, illetőleg keletkezhettek hátralék. A felperes többször jelezte szóban a „kapacitás-hiányt” a felettesének, azonban az osztályon dolgozó munkatársak és az alkalmanként kirendelt rendőrök együttesen sem tudták eredményesebben és hatékonyabban ellátni a rendkívüli munkateherből rájuk háruló feladatokat.

A felperes a bűnjelek kezelésével kapcsolatban elkövette a terhére rótt fegyelmi vétséget [Üszt. 82. § (1) bekezdés a) pont, 84. § (1) bekezdés, együttes rendelet 10. § (1)– (2) bekezdés, 11. § (1) bekezdés, 18. § (2) bekezdés, Be. 155. § (1) bekezdés], és őt a nagy munkateher – különösen a vezetői beosztásából adódóan – nem mentesíti a felelősség alól. Az elsőfokú bíróság azonban nem találta arányosnak a bűnjelkezelés kapcsán feltárt hiányosságok okán a hivatalvesztés fegyelmi büntetés kiszabását annak ellenére sem, hogy a felperessel szemben – részben ugyanazon büntető ügygel összefüggésben – indult korábban is fegyelmi eljárás, és a fegyelmi felelősségét is megállapították. A nagyfokú munkateher és a felperes részéről teljesített feszített munkatempó enyhítő körülményként értékelendő, akárcsak a szándékosság és a súlyos gondatlanság hiánya is. Az elsőfokú bíróság megállapította továbbá, hogy a tanúvallomások nem igazolták az alperes azon állítását, miszerint a bírósági eljárásban a felperes nehezítette meg a bíróság és az ügyészség munkáját.

A jogviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményeként az Üszt. 43. § (1) bekezdés c) pontja, (3) és (4) bekezdése alapján marasztalta az alperest.

Az Üszt. 96. § (5) bekezdésére alapított végkielégítés iránti kereseti kérelmet a jogszabályi feltételek hiányában utasította el.

A mindkét fél fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék 4.Mf.680.124/2015/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezett részében helybenhagyta azzal, hogy a felperes

ügyészi szolgálati viszonya 2015. május 29-én szűnt meg. A felperes fellebbezését hivatalból elutasította. Megállapította, hogy a fellebbezési eljárás illetékét az állam viseli.

A törvényszék a felperes fellebbezését a Pp. 240. § (1) bekezdés második fordulata és a 237. § alapján elkészttség okán utasította el hivatalból.

Az alperes fellebbezését mind a jogalap vonatkozásában előterjesztett elsődleges, mind az átalánykártérítés mértékének leszállítására irányuló másodlagos fellebbezési kérelem tekintetében alaptalannak találta.

A másodfokú bíróság szerint az elsőfokú ítélet indokolása részben téves, illetőleg önellentmondó. Amennyiben a kiszabott legsúlyosabb fegyelmi büntetést aránytalanul súlyosnak ítélte, a fegyelmi büntetés enyhítésének lett volna helye az Üszt. 84. § (1) bekezdésben felsorolt egyéb fegyelmi büntetésre. Az elsőfokú bíróság azonban erről nem döntött, hanem ítélete rendelkező részében a jogalap vonatkozásában állást foglalva a jogellenes megszüntetés tényét állapította meg. E döntés meghozatalára azonban csak abban az esetben kerülhet sor, ha a bíróság a felperes terhére rótt vétkes kötelezettségszegést nem találja megállapíthatónak.

A törvényszék rögzítette, hogy a felperes a bűnjelek kezelésével kapcsolatos mulasztás tényét nem tette vitássá. Következétesen hivatkozott azonban a vétkessége hiányára, egyrészt a bűnjelkezelés ténylegesen megvalósuló gyakorlata és a munkáltatónál nem vitatottan fennálló, a felperes esetében a perbeli időszakban kirívóan nagy munkateher okán. A csatolt iratokkal a perben bizonyította, hogy több ügyészségen, és a munkáltatónál is bevett gyakorlat volt a bűnjeleknek az eredeti nyomozati iratok között történő elhelyezése. Ezeket korábban több alkalommal ő is ilyen módon kezelte, amit a felettesei nem kifogásoltak, de a perbeli ügyben a folyamatos revíziók során sem tett sem a felettes, sem a L.Ü. ezzel kapcsolatban észrevételt. A felperes terhére tehát nem róható az, hogy a munkáltató által is bevett gyakorlat szerint az okiratként megjelenő bizonyítási eszközöket a nyomozati iratok között helyezték el, nem pedig külön a bűnjelkamrában.

A felperes hivatkozása helyes, miszerint az együttes rendelet 17. §-ából következően a bűnjeljegyzék fogalmilag a bűnjelkezelő felé történő elszámolásra szolgál. Ezért ennek jelentősége csak abban az esetben van, ha a hatóság tagja a bűnjelkamrában helyezi el a lefoglalt dolgokat.

A felperest a bűnjelkezeléssel kapcsolatos szabályok betartását illetően azért sem terheli fegyelmi felelősség, mivel azon túl, hogy az adott ügyben 100.000 oldal iratanyagot kellett kezelnie, az

ügyet előadóként intéznie, több, hasonló kiemelt ügy előadója is volt, továbbá csoportvezető ügyészként a beosztottjai munkáját is irányította és ellenőrizte. Az alperes a perben maga sem vitatta, hogy a felperes rendkívüli leterheltség mellett végezte a munkáját. Nem cáfolta mind az ő, mind pedig a beosztottjai feszített munkatempóját, amelyet a tanúk is megerősítettek. Dr. K.I. főügyész elismerte, hogy a felperes többször kért segítséget szóban a munka elvégzéséhez. Az alperes nem cáfolta a felperes azon állítását, hogy az adott időszakban igen jelentős túlmunka teljesítésével volt képes csak a feladatait ellátni, amelyet 2011. október 6-a után már segítség nélkül kellett megtennie. Ezért a vádirat, és a megszüntető határozatok szerkesztésén túl a bűnjeljegyzék elkészítésére már nem volt lehetősége, így ennek elmaradása a másodfokú bíróság megítélése szerint nem róható fel a terhére.

A felperes vétkességét az alperesnek kellett volna bizonyítania, amelynek azonban nem tett eleget. Ezért az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes részéről szándékosság, vagy súlyos gondatlanság nem állt fenn. Ez azonban nem a büntetés kiszabása körében, hanem a fegyelmi felelősség fennállása szempontjából értékelendő, hiszen vétkesség hiányában a fegyelmi vétség elkövetése nem állapítható meg. Erre tekintettel okafogyottá vált a kiszabott fegyelmi büntetés arányosságának a vizsgálata is.

A másodlagos fellebbezési kérelem is alaptalan. Az első fokú bíróság az Üszt. 43. § (4) bekezdése szerint az eset összes körülményének mérlegelésével jogszerűen határozta meg 12 havi illetmény összegében az átalánykártérítés mértékét. A másodfokú bíróság figyelembe vette azt is, hogy a felperes élethivatásának tekintett ügyészi szolgálati viszonya 49 éves korában jogellenesen került megszüntetésre, amikor elhelyezkedési esélyei jelentősen csökkentek, melyet igazol, hogy jogászként azóta sem tud dolgozni.

A törvényszék az Üszt. 43. § (4) bekezdés alapján rendelkezett az ügyészszégi szolgálati viszony megszűnése időpontjáról.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében „az első- és a másodfokú ítélet hatályon kívül helyezésével” a jogszabályoknak megfelelő keresetet elutasító határozat meghozatalát kérte.

Álláspontja szerint az eljáró bíróságok a Pp. 206. §-ába ütköző módon tévesen értékelték a bizonyítás anyagát.

A másodfokú bíróság az indokolási kötelezettségének csak részben tett eleget, és tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes részéről vétkes kötelezettségszegés nem állapítható meg. A felperes vétkessége körében - az okiratként megjelenő bizonyítási eszközöknek a nyomozati iratok közötti elhelyezésén kívül - nem

vizsgálta, és nem értékelte a fegyelmi határozatban a felperes terhére rótt további mulasztásokat: nem készült összefoglaló, egységes bűnjeljegyzék; a vádiratot enélkül nyújtotta be a bírósághoz; nem rendelkezett a bűnjelek lefoglalásának esetleges megszüntetéséről, holott az vádat emelő ügyészként az együttes rendelet 18. § (2) bekezdés alapján az ő kötelezettsége volt.

Az, hogy esetlegesen a felperes terhére rótt mulasztás más nagy terjedelmű bűnügyekben történő vádemeléskor is előfordult, nem mentesíti a felperest a fegyelmi felelősség alól, legfeljebb felveti más ügyészégi alkalmazottak felelősségét is.

A fegyelmi határozatban több, mulasztásból álló fegyelmi vétség miatt szabták ki a fegyelmi büntetést, melyek közül többet a felperes maga sem vitatott. Ezek a mulasztások önmagukban is alkalmasak a fegyelmi vétség megállapítására.

Tévedett a másodfokú bíróság, amikor helytállónak fogadta el a felperes hivatkozását az együttes rendelet 17. §-ára szemben a 18. § (2) bekezdésében írt kivételt nem ismerő egyértelmű kötelezettséggel.

Tévedett a másodfokú bíróság, amikor az alperes által sem vitatott nagy munkaterhet a felperes vétkességét kizáró körülményként értékelte. A felrótt fegyelmi vétségben megállapítható a vétkessége, mert saját nyilatkozata és a tanúvallomások igazolják, hogy tisztában volt a bűnjelkezelésre vonatkozó szabályokkal és elmaradásaival e téren, továbbá azok várható következményeivel, ennek ellenére sem a vádirat benyújtásakor, sem ezt követően nem tett meg minden elvárhatót annak elkerülése érdekében. Felismerte azt, hogy ő maga munkaterhe mellett nem tudja elvégezni a bűnjelekkel kapcsolatos feladatokat, mégsem adott utasítást ezekre. Arra tekintettel, hogy a felperes a vádirat benyújtását követően sem gondoskodott a bűnjelek feldolgozásáról, mulasztásai következményébe belenyugodott. A vádirat benyújtása után letek felbontatlan, lezárt bűnjeleket.

Az elsőfokú bíróság tévedett annak megállapításakor, miszerint a hivatalvesztés fegyelmi büntetés nem áll arányban a felperes által elkövetett fegyelmi vétséggel [Üszt. 84. § (1) bekezdés f) pont].

A legfőbb ügyész az elkövetett fegyelmi vétség tárgyi súlya mellett figyelembe vette, hogy a felperes ellen korábban is folyt fegyelmi eljárás, és a fegyelmi felelősségét megállapították, továbbá, hogy egy kiemelt közérdeklődésre számot tartó bűncselekmény nyomozása során követett el kötelezettségszegést, hogy a mulasztásaira csak akkor derült fény, amikor a vádképviselőt más ügyész vette át, melynek során felbontatlan, lezárt bűnjelek is előkerültek. A mulasztása alkalmas volt az ügyészi szervezet pozitív megítélésének

hátrányos befolyásolására.

A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a felülvizsgálati kérelem elutasítását, illetve a jogerős ítélet „helybenhagyását” kérte.

Hivatkozása szerint a felülvizsgálati kérelem hiányos, vagy a jogsértést alátámasztó jogszabályhely megjelölése, vagy a jogi érvelés hiányzik.

Valótlan a hivatkozás az indokolási kötelezettségnek a törvényszék részéről történő elmulasztására, valamint a nem létező egységes bűnjeljegyzékre. A Be. és az együttes rendelet nem tartalmaz ugyanis ez utóbbira vonatkozó fogalom-meghatározást. Kizárólag bűnjeljegyzék létezik, amely az érintett ügyben minden külön-külön lefoglalásnál elkészült, és az iratokban rendelkezésre áll. Az alperes nem tudta bizonyítani, hogy utasítást adott volna úgynevezett egységes bűnjeljegyzék készítésére.

Az érintett büntető ügyben összesen 2.997 db bűnjel volt, ebből 111 db volt, ami kimaradt. Ennek jelentős részére vonatkozóan elektronikus mappában rendelkezésre áll az elkészített határozat. A jellemzően 1-2 lapos iratokból álló kisebbik rész észlelésére a felperesnek nem volt módja, ezek a nyomozás rendőrségi szakaszában keletkeztek, és a főkapitány-helyettes ügyátadó jelentésében nem jelezte, hogy értéktelenség nélkül, felbontatlanul maradtak volna. A F.F. intézkedéséből sem lehetett erre következtetni, de nem volt arra vonatkozóan sem utalás, hogy valamely irat megtekintetése, gyanúsított elé tárása elmaradt volna. Az iratok átvételét a K.NY.F. részéről nem a felperes végezte, és nem volt tételes átvétel sem.

Országosan elterjedt gyakorlat a lefoglalt iratok nyomozati iratokba fűzése. Az alperes sem korábban, sem a fegyelmi eljárást követően nem emelt emiatt semmilyen kifogást.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

A Pp. 272. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, továbbá elő kell adni - a jogszabálysértés megjelölése mellett -, hogy a fél a határozat megváltoztatását mennyiben és milyen okból kívánja. A Pp. 275. § (2) bekezdés szerint a Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül.

A fenti rendelkezések alapján a Kúria a törvényszék ítéletét csak a felülvizsgálati kérelemben előadott, a megsértett jogszabályhely

pontos megjelölését is tartalmazó érvelésre tekintettel vizsgálhatta felül.

Megsértett jogszabályi rendelkezésként az alperes a felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a Pp. 206. § (1) bekezdését jelölte meg, valamint hivatkozott az együttes rendelet 18. § (2) bekezdése és 17. §-a nem megfelelő értelmezésére, továbbá az Üszt. 84. § (1) bekezdés f) pontjára.

A Pp. 275. § (1) bekezdés alapján a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. Nincs tehát lehetőség a bizonyítékok felülmérlegelésére, újabb egybevetésére. A Kúria csak azt vizsgálhatja, hogy a mérlegelés körébe vont adatok értékelése során a bíróság nyilvánvalóan téves, okszerűtlen, iratellenes következtetésre jutott-e (BH2012.173.).

Az alperes a jelen esetben alaptalanul hivatkozott a Pp. 206. § (1) bekezdés megsértéseként arra, hogy a törvényszék nem minden fegyelmi vétség alapjául szolgáló, felperesnek felrótt kötelezettségszegést vizsgált.

A felülvizsgálati kérelemben is megjelölt (a másodfokú ítélet 8. oldal 2. bekezdésében foglalt) indokolásában a törvényszék tényként megállapította, miszerint „az említett ügyben nem készült összefoglaló, egységes bűnjeljegyzék, az ügy iratanyaga ennek csatolása nélkül került a bírósághoz benyújtásra, illetőleg egyes bűnjeleket nem a bűnjelkezelés szabályai szerint elkülönítetten, hanem a nyomozati iratok közé befűzve kerültek átadásra”. Ugyanitt rögzítette azt is, hogy „a nyomozás során lefoglalt 2.997 db bűnjel - ami egyébként hiánytalanul megvan - közül 111 bűnjel az, aminek rendezéséről ... nem gondoskodott”.

Téves az alperes érvelése, miszerint e tényállás- megállapításból csak arra vonatkozóan vont le következtetést a másodfokú bíróság, miszerint az eredeti nyomozati iratok közötti bűnjel-elhelyezés - az alperes gyakorlata folytán - nem róható fel a felperesnek. A másodfokú ítélet 9. oldal első bekezdésében állást foglalt arról, miszerint „az adott időszakban igen jelentős túlmunka teljesítésével volt csak képes (a felperes) a feladatai - kiemelten annak érdemi része - teljesítésére, amit 2011. október 6-a óta után már segítség nélkül kellett megtennie, ezért a vádirat és a megszüntető határozatok szerkesztésén túl az egyéb járulékos feladatok, valamint a munkaköréből eredő egyéb revíziós és irányítási feladatok miatt a bűnjeljegyzék elkészítésére már nem volt lehetősége. Ezért ennek elmaradása a másodfokú bíróság megítélése szerint nem felróható a számára”.

Helytálló az alperes érvelése, miszerint az általa sem vitatott

nagy munkaterhet nem a felperes vétkességét kizáró körülményként kell értékelni.

E körben helyesen hivatkozott a felperes fegyelmi eljárás során és perben tett elismerő nyilatkozatára. A fegyelmi meghallgatás során elismerte, hogy az adott büntető ügyben nem készült tételes, összefoglaló bűnjeljegyzék, illetve azt, hogy 2012. október 16-áig nem került sor a bűnjelek bírósághoz történő átszállítására. Védekezésül hivatkozott a nagyfokú leterheltségére, amely miatt nem tudta elvégezni a feladatot. A perben előadta, hogy a bűnjeljegyzék elkészítésére „sem energiám, sem időm és emberem sem volt, aki ezt megtegye” [jegyzőkönyv, 6. oldal (4) bekezdés].

A törvényszék által rögzített tényállásból megállapítható tehát, hogy a felperes nem készítette az ügy előadójaként az együttes rendelet 10. § (1) - (2) bekezdésében, 11. § (1) bekezdésében foglaltak ellenére bűnjeljegyzéket, továbbá azt a vádirathoz a bíróságra történő benyújtáskor nem csatolták, valamint az együttes rendelet 18. § (2) bekezdésben foglaltakat megsértve nem intézkedett valamennyi bűnjel vonatkozásában a bíróságnak történő átadás, illetve a lefoglalás megszüntetése iránt. A bűnjeljegyzékkel kapcsolatos kötelezettségszegések megállapítása során az együttes rendelet 17. §-ának rendelkezése az alperes helyes érvelése szerint nem lehet irányadó, mivel e § azon bűnjellel kapcsolatos ügyvitelt tartalmazza, amikor az az érdekelt, vagy egyes szervek őrizetében marad. A felperes terhére viszont a bírósági bűnjelkezelőhöz történő bűnjel szállítással kapcsolatos mulasztásokat rótták.

Az együttes rendelet fenti rendelkezéseinek megsértésével a felperes az Üszt. 7. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakat megszegte, amikor a munkája során a jogszabályi előírásokat nem tartotta be.

E kötelezettség megszegésében a felperes vétkességének hiányát alaptalanul állapította meg a törvényszék. A felperes a büntető ügy előadójaként - rendszeres jelentéstételi kötelezettséggel ugyan - önállóan volt köteles az ügyészi feladatokat (köztük a jogszabály által előírt bűnjelkezeléssel kapcsolatosakat) elvégezni. A reá irányadó és az ügyben alkalmazandó jogszabályok és igazgatási intézkedések alapján maga volt köteles körültekintően megválasztani az ügy elintézésének módját, a feladatok sorrendjét. A jogszerű munkavégzés általa hivatkozott akadályainak elhárítása érdekében nem tett meg mindent előadó ügyészként, illetve az ő esetében csoportvezetőként is rendelkezésére álló módon: írásban nem jelezte a bűnjelkezeléssel kapcsolatos problémákat, ennek elhárítása érdekében írásbeli megoldási javaslatot nem tett, továbbá jelentéseiben nem utalt a feladat- elvégzés elmaradásának következményeire, azokba -előadása alapján- belenyugodott.

Az elsőfokú bíróság helytálló következtetést vont le arról, hogy a felperes vétkességének súlyát azonban enyhítik a munkavégzésének körülményei, a munkáltatónál alkalmazott bűnjelkezelési gyakorlat.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében nem vitatta jogi érveléssel alátámasztottan azon jogerős ítéleti megállapítást, miszerint az alperesnél bevett gyakorlat volt az irat formában megjelenő bűnjelek eredeti nyomozati iratban történő lefűzése, ezért ezen ténymegállapítás a felülvizsgálati eljárásban is irányadó. Alaptalan azonban az alperes hivatkozása, miszerint e gyakorlatnak a felperes fegyelmi vétségének elbírálására nincs kihatása. A munkáltató feladata a jogszabályoknak megfelelő ügyészi munkavégzés feltételeinek a biztosítása. Amennyiben jogellenes gyakorlatot tűr el, az enyhíti a fegyelmi vétségért fennálló felelősséget.

A bűnjeljegyzék elkészítése, továbbá ennek hiánya folytán a vádirat bíróságra enélkül történő beadása mint fegyelmi vétség vonatkozásában helytállóan emelte ki az elsőfokú bíróság dr. K.I. jegyzőkönyvben, valamint dr. Sz.T. jegyzőkönyvben foglalt vallomásával egyezően előadott dr. H.J. jegyzőkönyvben foglalt nyilatkozatát, miszerint a bűnjeljegyzék elkészítése 5-6 személy két havi munkáját igényelte, és 2997 db bűnjelre vonatkozott. A felperes fegyelmi felelősségének súlyát tehát e munka elvégzésének elmulasztásában enyhíti az a jogerős ítélet által rögzített tény, hogy 2011. október 6. után segítséget nem kapott, a 2012. január 10-ei vádemelésig egyedül dolgozott az ügyön.

A bűnjelek kezelésével (bíróságnak történő átadásával, illetve kiadásával) kapcsolatos fegyelmi vétség körében szintén helytállóan értékelte az elsőfokú bíróság dr. H.J. nyilatkozatát, miszerint az volt az elsődleges elvárás, hogy a végindítványban legyenek benne a bűnjelekkel kapcsolatos indítványok, így a vádirat revízió során ezt nem is követelték meg a felperestől (jegyzőkönyv, 8. oldal 1. bekezdés).

A fegyelmi határozatban azon mulasztást rótták fel a felperesnek, hogy a vádirat elkészítése és benyújtása előtt nem gondoskodott valamennyi lefoglalt bűnjel feldolgozásáról és kiértékeléséről, melynek eredményeként a bűnjelek utólagos felülvizsgálata során felbontatlan, lezárt bűnjelek is előtalálásra kerültek (keresetlevél mellékleteként csatolt határozat 6. oldal 5. bekezdés). A bűnjelek lefoglalása és tárolása vonatkozásában a személyi és tárgyi feltételeket az eljáró bíróságok feltárták. Ezt a másodfokú bíróság által is elfogadott tényállásában az elsőfokú bíróság helyesen rögzítette, amikor megállapította, hogy a jelentős mennyiségű (100.000 oldalnyi) irat és a bűnjelek egy tömbben történő elhelyezése nem volt lehetséges, azok nemcsak a K.NY.F. épületében lévő kisméretű bűnjelkamrában, hanem az épület

alagsorában és ügyészi irodákban is elhelyezésre kerültek. E tény, továbbá azt sem vitatta az alperes, hogy a felperes előadóként történő kijelölését megelőzően folytatott nyomozás során is jelentős mennyiségű bűnjel lefoglalása történt, és a felperesnek történő ügyátadás során nem volt bizonyított, hogy tételes átadás-átvételre sor került volna dr. K.I., a K.NY.F. vezetője jegyzőkönyvben foglalt nyilatkozata alapján, aki azt is elmondta, hogy a még megelőző eljárásból maradtak a feldolgozatlan bűnjelek. E körülmények a felperes vétkességének súlyát jelentős mértékben enyhítik.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság vont le helytálló következtetést arról, hogy a felperes által elkövetett fegyelmi vétséggel nem áll arányban a legsúlyosabb, hivatalvesztést kimondó fegyelmi büntetés alkalmazása. Az arányosítás során nem volt figyelembe vehető az alperes által hivatkozott, a felperessel szemben indított más fegyelmi eljárás és annak eredménye, mivel a határozat szerint a büntetés kiszabás során e körülményt nem vették figyelembe. Az pedig, hogy kiemelt, nagy közérdeklődésre számot adó ügyben történt a felperes részéről a kötelezettségszegés, nemcsak a felperes vétkességének megítélésénél, hanem az alperes oldalán jelentkező fokozottabb munkaszervezési követelmények hiánya körében is értékelendő.

Miután a fegyelmi vétséggel nem állt arányban a kiszabott fegyelmi büntetés, ezért az Üszt. 43. § (1) bekezdés c) pontja alapján jogoszerű a törvényszék jogerős döntése a jogviszony megszüntetés jogellenességének megállapítása tárgyában. Alaptalan azonban az érvelése a fegyelmi büntetés enyhítése vonatkozásában az Üszt. 43. § (4) bekezdésére tekintettel. A felperes ugyanis e jogellenesség megállapítása ellenére az eredeti munkakörbe történő visszahelyezését nem kérte, ezért csak az ügyészégi szolgálati jogviszony jogellenes megszüntetésének megállapítására van lehetőség.

A fentiek alapján a Kúria a törvényszék jogerős ítéletét indokbeli módosítással a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta.

A felperesnek felülvizsgálati költség iránti igénye nem volt, ezért erről nem kellett rendelkezni [Pp. 78. § (2) bekezdés].

Az Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján -figyelemmel a (3) bekezdésre is- az alperest megillető teljes személyes illetékmentesség folytán a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. § alapján a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Budapest, 2016. január 13.

***Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Hajdu Edit
s.k. előadó bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró***

A kiadmány hiteléül:

Nné

tisztviselő